

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Hóstiti lakodalom.

A föntirt cím alatt nemrégiben kis könyv jelent meg Kolozsváron. A könyvet lapunk egyik kiváló munkatársa: Vásárhelyi János állította össze. Mint

a kolozsvári Hóstiti lakodalma lelkésze, megismerte hibeinek lakodalmi szokásait s méltónak ítélte a fáradságra, hogy ezeket a szokásokat leírja, könyvbe foglalja. Különös gondot fordított azoknak a verszeteknek följegyzésére és egybeállítására, amelyekkel Hóstiti magyar gazdálkodó népe a lakodalom fordulatait, a leánykérést, hívogatást, leány-legény-búcsúztatást, hazakisérést, a menyekzői lakoma eseményeit kíséri.

Ezek a verszetek nagyon érdekes képet nyújtanak a magyar nép régi, tisztes erkölcséről, amikor a házasságot Is-

ten oltalma alatt, a vallás malasztja mellett gyekeztek az igaz boldogság forrásává tenni. Így volt ez mindenütt a magyarság körében s a Hóstiti lakodalom könyvecskéjének tartalma sok részben egyezik másvidéki lakodalmak verses köszöntőivel, áldás-mondásaival, érzé-

keny búcsúztatóival, vidám mókázásaival.

Nyeréségnek tartjuk, hogy ez a könyvecske a betű maradandóságával örökíti meg egyik ősi, magyar szokás jeleneteit, de a Hóstiti lakodalom dolgát más tekintetből kívántuk a hírek rovata helyett lapunk emez első hasábjain szövé tenni. A Hóstiti lakodalommal kapcsolatosan egyéb nevezetes dolog is történt.

Vásárhelyi János nemesak írásba foglalta a hóstiti lakodalom szokásos lefolyását, hanem a kolozsvári színpadon eljátszatta hibeivel. Ez a színpadi bemutatkozás gyönyörű keretek közt zajlott le, föltűnő é. deklódést keltett és mély hatást tett a jelenlevőkre. Egymás után háromszor játszották el a hóstiti lakodalmi szokások érdekesnél érdekesebb jeleneteit s mindhárom alkalommal zsúfolásig megtelt közönséggel a színház hatalmas helyisége.

Azoknak, akik örülni tudnak a magyar kultúra megnyilatkozásainak, ez a három este

Cenzurat.



őszinte gyönyörűséget szerzett.

Szemtől szemben láttuk Kolozsvár régi, törzsközségi lakóit, a hóstáti gazdálkodó népet, amely a nagyváros közvetlen árnyékában is megtartotta ősi viseletét, évszázados szokásait, s mindenekfölött egyházához való ragaszkodását. Mennyivel kedvesebb, megnyugtatóbb hatást tesz ennek a dörög, népnek a látása, mint az olyan népé, amely a várostól távol eső kis falujában is ősi viseletéből kivetkőzve, régi, nemes hagyományainak hátát fordítva majmolja a város cifráit, de lélektelen külsőségeit! Ime a hóstáti magyarság meg tudott maradni a maga kedves valóságában s aki látta őket azokon az előadásokon, okvetlen arra gondolt, hogy az egész magyarságnak s elsősorban a gazdálkodó falusi népnek ezt a példát kellene követnie mindenütt: megtartani mindazt a szépséget, nemes és tisztességes szellemi örökséget, ami őseiről rája szállott.

De annak, aki a *Hóstáti lakodalom* kovári előadásait számon tartotta, más örök volt. Láthatta és hallhatta, hogy a műveltség is milyen nagy élvezetét leli az emlékek megélevenítésében, milyen nagy megbeesülést tapasztal azok iránt, akik igazgyar lelkükről ilyen ékesen szóló bizonyítékokat tesznek előtte. Bizony, nem mosolyt, gúnyt keltett a hóstáti nép bátor vallomása a régi szokásai és erkölcei mellett, hanem lelkes, őszinte elismerést.

Mindezeknek tanulságaképpen kérjük tézünk népünk vezetőit: kövessék Várhelyi János példáját, állítsák össze hűvöcsei és irányu, szép szokásait s mutassák be őket az ifjúságnak s amit csak lehet, hozza új életre, új virágzásra. A mi nemzeti művészetünknek igazi gyökerei ezekben az ősi szokásokban vannak, ragaszkodjunk hozzájuk mint magyarságunk megtartó erőihez.

Több méltányulást várunk!

Középeurópa helyzetének rendezése mind komolyabban foglalkoztatja az érdekelt népeket. A kérdés fejlődésére nagy ösztönzést adott az olasz, magyar, osztrák egyezmény, amelyet nemrégiben írtak alá Rómában.

Ehhez az egyezményhez a kisantant részéről Benes cseh külügyminiszter és Titulescu román külügyminiszter szóltak hozzá. Benes nyilatkozata békés hajlandóságot fejezett ki. Annak az óhajlásnak adott kifejezést, hogy a további tárgyalások során kedvező lehetőségek alakuljanak ki, amelyeket a kisantant is magáévá tehet s így a Dunamentén lakó országok valamelyes egységbe tömörülhessenek.

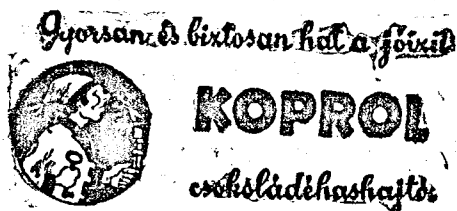
Titulescu beszéde, amelyet ugyanezekről a kérdésekről tartott, jóval keményebb volt. A beszéd első sorban Mussolini nyilatkozata ellen irányult, amelyet ez a római egyezmény megkötésekor a határok új rendezésének szükségéről, a revízióról tartott. Természetesnek tartjuk, hogy mind Titulescu, mind az előtte szóló Maniu, tiltakoztak az ellen, hogy a békeszerződések során megszabott határokat megváltoztassák. Minket erdélyi magyarságot csak a rémlátók, rosszhiszemű gyűlölködők vádolhatnak meg azzal, hogy titkon, vagy nyíltan, szóval vagy cselokedetben a román állam építéségre ellen törünk.

De éppen a nyugodt lelkiismeret foglalta föl arra, hogy olyan esetekben, amikor a magyar és magyar nép egymáshoz való viszonyáról van szó, mi erdélyi magyarok is hangot adjunk létezésünkről. Mert sajnos, sem a román, sem Titulescu nem emlékezett meg beszédében a mi helyzetünkről. Nem történt meg a hangsúlyozása, hogy azok a békeszerződések, amelyek Erdélyt Romániához csatolták, a mi magyarságunk jogait is becsülták, jogot nemzeti műveltségünk fenntartására, a gazdasági és politikai érvényesítésére.

Ellenben fájdalommal kellett éppen a múlt hetekben egy eseményről tudomást vennünk, amelyek irányában nagyon mostoha szándékokat árulnak a szerencsétlen magyar vasutasokat újra a vizsgákkal nyugtalanítják. Az oktatásügyében olyan paragrafusokat vettek be, amelyek lehetetlenné teszik, hogy a magyar iskolák növendékei ezután a döntő vizsgákat saját tanáraik előtt tegyék le. Örülhetünk annak, hogy a városok vezetőségéből teret nyitnak a magyar iskolák számára? Hogy gazdasági és kulturális dolgokat is hozunk föl: a konvenció törvény első sorban azoknak a bankoknak a vezetésére, amelyek a nemzeti bankkal szoros kapcsolatban vannak, tehát a pénzügyintézetek alig fogják használni a

kok számára tervezett kárpótlásoknak. Sajnálatlaltal kell megemlékeznünk arról a helyi jelentőségű sérelemről is, hogy a csiki magánjavak kérdését ez a kormány sem siet rendezni s így újabb meg újabb kísérletek történhetnek a csiki székelők megkárosítására.

Egyik parlamenti képviselőnk éppen a napokban hívta fel a román közéleti tényezők figyelmét annak a ténynek a méltánylására, hogy az erdélyi magyarság tizenöt év leforgása alatt egyszer sem szegte meg állampolgári kötelességeit. Jogunk van tehát elvárni, hogy akkor, amikor a román politika a határon túl élő



magyarság felé szigorú arccal fordul, felénk, akik itt élünk a román állam keretei között, több megértést, méltányosabb magatartást tanúsítson.

Megszavazták az új konverziós törvényt.

Több napi tárgyalás után végre megszavazták a konverziós törvényt. Az utolsó ülés a kamarában egyfolytában 18 óra hosszat tartott. A konverziós törvény vitájában utoljára dr. Willer József, magyar képviselő fejtette ki a Magyar Párt álláspontját. Willer képviselő a következőket mondotta:

— A Magyar Párt nevében beszélek, tehát egy olyan pártot képviselek, melyet a kormányrajutás veszélye nem fenyeget s éppen ezért megengedheti magának, hogy teljesen tárgyilagosan bírálja a helyzetet.

— Uraim! Egyre világosabban kell élnie az igazságnak, hogy az adósságok rendezésére egyedüli általános és igazságos mód a pénzegység értékének csökkentése. Ezt eddig még egyetlen kormány sem fogadta el és talán legkevésbé a liberális kormány hajlandó elfogadni. A javaslat tehát a pénzegység jelenlegi árfolyamát veszi figyelembe és ha ezen az alapon vizsgáljuk meg a kérdést, azt kell mondanunk, hogy az agráradósságok rendezése körül nagy haladás tapasztalható, ellenben a városi adósságok rendezésének módja igazságtalan és ötletszerű. Igen sajnáljuk, hogy a kiskereskedő, kisiparos és hivatalnok osztályok számára nem sikerült a konverzió kedvezményeit kibarcolnunk, mert ha van nyomor ebben az országban, akkor ezek az osztályok a legtöbb joggal panaszolhatják fel nagy nyomoraikat. Kicsinyes dolog ezeknek a rétegeknek a mellőzése, kicsinyes dolog csak annak adni meg a konverziót, akinek ingatlana van, hiszen vajmi kevés összeget tehet ki országos végösszegben az ingatlannélküliek adóssága, mert az ilyenek

nem juthattak hozzá nagyobb kölcsönökhöz. Nagy szűkkeblűség állja útját a városi adósságok igazságos rendezésének és felesleges igazságtalanságot kell emiatt elszenvednie. Ez igazságtalanság érzése a mostoha bánásmódban részesített osztályokat további elégedetlenségre ösztönzi. A javaslatról meg kell állapítani, hogy végre nagyjából jogászai munka, a tapasztalatok felhasználásával. A Magyar Párt megszavazza a javaslatot, mert a mezőgazdának rendezi és tisztázza a terhet. De hozzáfűzi, hogy ha általános lenne a konverzió, akkor ez volna az utolsó törvény, de így nem ez a végleges és nem ez az utolsó, mert nem egyformán osztja az igazságot.

Willer József beszédéből kitűnik, hogy az Országos Magyar Párt általánosságban elfogadta a konverziós törvényt és azt megszavazta. A Magyar Párt azzal indokolta álláspontját, az új konverziós törvény a földműves adóssok adósságait kielégítő módon rendezi. Kitűnik azonban az is Willer beszédéből, hogy a Magyar Párt még általánosabbá szeretne volna tenni a konverziós törvény érvényét. Hogy ez nem sikerült, nem a Magyar Párton mulott, Mindenesetre bizunk abban, hogy a Magyar Párt erélyes és céltudatos fellépésének meglesz az eredménye és a többi társadalmi osztályok terhein is nagyobb könnyítést fognak észközölni a közel jövőben.

Az új konverziós törvény teljes szövege csak a román husvét után válik ismeretessé. A törvény részletes ismertetésére lapunk következő számában fogunk rátérni.

Külföld

A római megállapodás. A feljebb sikeresen járó római tárgyalások után a részletes megállapodások kidolgozására került a sor. Ezt a három nemzet kiküldöttjei Rómában végzik, mindig azzal az alap gondolattal, hogy jó egyetértésük nem jelent zárt egységet vagy akár szövetséget bárkivel szemben, hanem minden állam beléphet társul a Rómában tárgyaló három állam mellé.

A gazdasági megállapodások különösen Magyarországra s első sorban annak mezőgazdaságára nézve előnyösek. Ugyanis Olaszország három millió, Ausztria pedig két millió métermáza búzát fog átvenni Magyarországtól évenként, olyan áron, amely nyereséget is biztosít a termelők részére. Ezenkívül — a hármass megállapodástól függetlenül — Svájc, Csehország, Németország sőt Franciaország is fog magyar búzát vásárolni, úgy, hogy az átlagos kiviteli búzamennyiség elhelyezése biztosítva van. Ennek hatását máris érzi a magyar gazdasági élet, mert a forgalom lényegesen emelkedik s ezzel szemben az eddig érzett nyomás csökken.

A római megállapodás valószínűleg bővülni fog új taggal. Csehország ez az állam, amely első sorban érdeklődik iránta, de komolyan foglalkoznak a megállapodással Lengyelország sőt Németország is. Így minden jel arra mutat, hogy az olasz-magyar-osztrák kezdeményezés az európai politika új korszakának kezdetét jelenti.

Öt éves fegyverkezési terv. Természetesen Oroszországban született s az a célja, hogy az orosz haderőt, a lehető legteljesebben megszervezze. Tankokon és nehéz ágyukon kívül különö-

PATKÁNYOK ELPUZTÍTÁSÁRA

Egerek, mezei egerek által okozott károk megszüntetésére:

HASZNÁLJUNK.

Gyártja: Egger & Co. Részvénytársaság Vegyészeti Gyár Cluj-Kolozsvár

THALLIN-pasztilla

THALLIN-buzát

HASZNÁLJUNK.

sen repülőgépeket kíván gyártani a szovjet, olyan számban, hogy az orosz légi haderő lesz a legerősebb, ha a tervet végre lehet hajtani. Az a szándéka a szovjetnek, hogy százezer pilótát (repülőgép-vezetőt) képez ki és megfelelő számban gyárt repülőgépeket is. Kétségtelen, hogy ez a terv nem csak védekezésre, hanem támadásra is irányul, első sorban Japánnal szemben, de Európa ellen is, ha széthúzása nem szűnik meg.

Lengyel-cseh viszálykodás. A Csehországban lakó lengyeleknek szomorú sorsuk van: a cseh közigazgatás úgy bánik velük, mint veszedelmes kisebbséggel. Emiatt a lengyel fővárosban, Varsóban, a lengyel diákság hatalmas tüntelést rendezett a cseh követség ellen s bevverte a követségi épület ablakait. A hivatalos körök ezt az esetet a szokásos módon elintézték, de maga a viszály, ami előidézte az esetet, teljes élességében fennáll.

A két állam közötti ellentét nem mai keletű. Még 1919-ben harcok voltak közöttük s ezeket a harcokat kibékülés nem követte, ma pedig mély szakadék választja el a két rokon népű államot. A szakadás oka kettős, sőt hármas. Egyik ok, hogy Lengyelország kibékült és meg nem támadási szerződést kötött Németországgal. A másik ok Lengyelországnak ugyanilyen viszonya Oroszországgal. A harmadik ok pedig az, hogy Lengyelország közvetlen szomszédságba kíván kerülni Magyarországgal, ez pedig csak a Csehországhoz csatolt ruthén területeken keresztül lehetséges.

Igy az európai a nagy is nem politikai helyzet ezzel az újabb bonyolalommal lett súlyosabb, ez még inkább emeli a római hármass megállapodás súlyát, amely megállapodás ma talán egyetlen szilárd pontja Európá politikájának.

Német izgatás Magyarországon. A Dunántul békés sváb népet Hitler-párti izgatók próbálják a horogkeresztes szervezetbe belekapcsolni, azzal a nyilatvan beismert céllal, hogy így előkészítsék a német világalom utját.

A magyar kormány — a két állam jó viszonyára tekintettel — egyideig elnézte ezt az okatlan izgatást, de mikor az meghaladt a megengedett mértéket, erőlyesen közbelépett és a német izgatókat letartóztalta. Ez az intézkedés általános megnyugvást kellett. A sváb lakosság körében is.

Kémkedés Csehországban. Kommunista kémkedést fedeztek fel Prágában, a cseh fővárosban. A kémeket természetesen a Szovjet küldte s minden jel arra mutat, hogy a kémkedés szoros összefüggésben van a Párizsban leplezett nagy kémkedési ügygel, amit szintén a Szovjet kezmozgatott.

Vérszegények, sápadtak, vágytalanok, legyengültek, a korai fejfájásban szenvedők, a dő- és mellbetegek, gyomor- bélbajban szenvedők, kérijezismertető füzetet a feuti bete ségekről. Teljesen díjtalanul kéri: dr. gutori Földes Béla győ. szertára és vegyészeti labora riuma, Arad, Str. Eminescu 1

Bethlen György hírek

Gyárfás Elemér nagyjelentőségű kijelentést tett az államvédelmi törvény tárgyalása alkalmával. Az államvédelmi törvény tárgyalása alkalmával dr. Gyárfás Elemér szenátor határozott beszédben fejtette ki a Magyar Párt álláspontját. Kijelentette, hogy a Magyar Párt nem ellenzi az államvédelmi törvény erőlyes intézkedéseit, sőt egyenesen kívánatosnak tartja azokat, mert például éppen az elmúlt évben történtek Tordán és környékén olyan szomorú események, amelyek indokoltá teszik a legerősebb intézkedések alkalmazását. Gyárfás Elemér nagyérdekű beszédéből a következőket emelik ki:

— A mi népiünk rendszertől, békés elem, melynek minden tulajdonsága megvan az építőmunka végzésére az államban. Sajnos, ezek a tulajdonságok eddig még nem részesültek kellő méltánylásban. A Magyar Párt pedig mindig kötelességének magaslátá állott s fennállása óta eddig még sohasem vétett a román állam magasabb érdekei ellen.

— Nekünk tehát nincsenek elvárásaink a javaslat intézkedéseivel szemben, mert tudjuk, hogy sem a párt, sem a magyarság, vagy annak vezetői nem fogják soha elkövetni a jelen javaslatban felsorolt eseményeket. A mi aggodalmunk csak az, hogy szűklátókörű, alantas közegek között fognak találni a törvény intézkedéseiben elfogultságuknak kifejezésére.

Bethlen György gróf és a magyarpárti képviselők közbenjártak az elhocsajtott magyar vasutasok érdekében. A magyar vasutasok tömeges elbocsátása ellen a Magyar Párt erőteljes mozgalom keretében tiltakozott. Az Országos Magyar Párt elnöke, dr. gróf Bethlen György megjelent Fransovic közlekedésügyi miniszternél és kérte, hogy sikertelen nyelvizsgák ürügye alatt ne fosszák meg a szegény emberek ezreit a mindennapi kenyértől. A Magyar Párt elnöke a parlamentben is tiltakozott a sérelmes rendelkezés ellen. Az országos elnök közbenjárása után az Országos Magyar Párt képviselői testületileg jelentek meg a vasuti vezérigazgatóság előtt és kérték, hogy a vasutigazgatóság vonja vissza a sérelmes rendeletet. Az erőlyes fellépésének máris mutatkozik a hatása, mert az elbocsátott magyar vasutasokat visszavették állásaikba.

Elítélték Ducea gyilkosait. A színajai gyilkosság ügyében kihírdették az ítéletet. A gyilkos Constantinescut, továbbá két társát Caranicat és Belimachet életfogytiglani fegyházra ítélték. A többi vádlottakat felmentette a hadbíróóság.

Sorozatos sérelmek érték a Magyar Pártot az interimár bizottságok megalakításánál. A liberális kormány által felosztott községi, megyei és városi tanácsok helyére kinevezett interimár bizottságok megalakításánál nagy sérelmek érték

a Magyar Pártot. Nem vették tekintetbe a magyarság számarányát és nem neveztek ki olyan arányban magyar tagokat, mint ahogy kellett volna, sőt sok helyen egyáltalában nem neveztek ki magyar tagokat az interimár bizottságokba. A Magyar Párt helyi és megyei tagozatai mindenütt tiltakozásukat jelentették be a kormány eljárása ellen.

Rálöttek Bratiannu Dinu autójára. Bratiannu Dinu több liberális képviselővel autón egy Bukarest közelében levő faluba utazott. Egy községben ismeretlen legények több lövést adtak le az autóra. A merénylőket nem tudták elfogni.

Hírek

Enyhítették a cenzurát. A kormány rendeletet adott ki a cenzura módosítására vonatkozólag. A rendelet szerint a tudományos és irodalmi kiadványok mentesülnek a cenzura alól. Csupán a politikai jellegű nyomdai termékeket fogják cenzurálni. Enyhítés történt a helységnevek használatának kérdésében is.

Kimellemenül folyik az adóbehajtás. A Székelyföld minden részén a legnagyobb szigorúsággal folytatják az adóvégrehajtást. A háromszéki falvak lakosságának sok esetben 50—60 lejes tartozása miatt pártáit is elviszik. Bodokon sajnálatos eset történt. Egy elkecsereedett gazda, mikor ingósá-

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

lehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

ait ki akarták vinni a házból, iragadta az ingóságokat a hatalmas személyek kezéből és ejszével szétvágta azokat. A tisküküllőmegyei Héderfájan nagypénteken barangok zugá a kíséretében folyt a végrehajtás. Az ünneprontó és kegyetlen végrehajtás ügyében a Magyar Párt képviselői el fogazak járni az illetékes hatóságoknál.

Betáblázzák a ki nem fizett földadót. A pénzügyminiszter elrendelte, hogy a pénzügyigazgatóságok tábláztassák be az adóhátralékot a késedelmesen fizető gazdálkodók birtokaira. Tekintettel arra, hogy az adóteher bekebelezése nagy költséggel jár, a törlés pedig újabb terheket jelent a gazdákra nézve, ajánljuk, rendezze mindenki adóját, mert ezáltal felesleges kiadástól kiméli meg önmagát.

El akarják boesátani azokat a tanítókat, akik felekezeti képezdén szereztek diplomájukat. Az elmúlt héten ijesztő hírek keltek szárnyra a tanítószámkörében. A hírek szerint a közoktatásügyi miniszter el akarja boesátani mindazokat a felekezeti tanítókat, akik 1928. év óta felekezeti képzőben szereztek diplomájukat. Ha a hír igaz, újabb, nagy csapás éri a magyarságot.

Földrengés volt Bukarestben. Bukarest és Délrománia lakosságát földrengés rémitette meg. A földrengés következtében Bukarestben sok ház megrongálódott, a vidéken pedig a gyengébb épületek összeomlottak. A földrengésnek sok sebesült áldozata van. A Bukarestben székelő csillagászati intézet megállapításai szerint, ha a földrengés csak egy fokkal erősebb lett volna, végzetes következményekkel járt volna. Ér-

dekés, hogy a földrengés következtében a Duna több helyen kiöntött. A szóbanforgó földrengést különben Bulgáriában is érezték, sőt legutóbbi híradások szerint Szeben vidékén és a Székelyföld egyes helyein is érezhetőek voltak kisebb földlökések.

Uj törvénnyel fogják szabályozni a váltóadósságok megfizetését. Az igazságügyi miniszteriumban törvényjavaslatot készítenek a váltóadósságok megfizetésére vonatkozólag. Az új törvényjavaslat szerint az óvatolás után a hitelező nem kell, hogy perelje a váltót és az adós sem élhet különböző kifogásokkal. Az óvatolás után a hitelezőnek jogában fog állani, hogy a váltóban biztosított összeget végrehajtás útján hajtsa fel. A pénzügyminiszter a törvényjavaslatot sürgősen le akarja tárgyalni, mert reméli, hogy ha az új törvény életbe lép, a hitelélet terén fellendülés fog bekövetkezni.

Sulyos panaszt emeltek a esiksomlyói apácák egy tanító ellen. A esiksomlyói volt római katolikus főgimnázium épületében jelenleg árvaház van, ahol apácák felügyelete alatt 156 árva gyermeket nevelnek. Az állami elemi iskola is ebben az épületben van elhelyezve. — Az állam iskola tanítója Tomozi George az árvaház konyhájáról élmezte magát. A kosztért azonban nem akart semmit sem fizetni. Tartozása most 18 ezer lejre emelkedett. Az apácák panasszal fordultak a tanfelügyelőhöz. A panasznak váratlan eredménye lett. A tanfelügyelő megkérdezte az apácáktól, hogy államszegélyt kap-e az árvaház? Mikor a felvilágosítást megkapta, hogy az árvaház államszegélyben részesül, azt jav-

solta, hogy akkor hát Tomozi urat is sorozzák be a 156 árvagyerek sorába, mert hát eggyel több, vagy kevesebb, már nem számít.

Egyenruhában kell, hogy járjanak a vasutasok. A vasutvezérigazgatósága szigorú rendeletet adott ki a vasutasok egyenruha viselésére vonatkozólag. A vezérigazgatóság elrendelte, hogy a vasutforgalmi személyzete május 1-től egyenruhát kell, hogy viseljen. A rendelet ellen vétőket szigorúan fogják büntetni.

A bukaresti törvényszék fog dönteni az EMKE ügyében. Az EMKE algyógyi földműves iskolájának kisajátítása ügyében az EMKE egy millió lejnél magasabb összegű kártérítést kér az államtól. Több tárgyalás után, minthogy a földművelésügyi minisztérium illetékességi kifogást emelt a dévai törvényszék ellen, az ügyet áttették a bukaresti törvényszékhez. Az EMKE milliós perében tehát a bukaresti törvényszék fog dönteni.

Csehszlovákiai románok nyomora. A szomszédos Csehszlovákiában lakó románok közt négyezeröttszáz csehszlovák állampolgár román földműves jelent meg a szlatinai vámanál. Elpanaszolták, hogy az éhezéshalás szélén állanak és ezért Romániába akarnak költözni. A fennálló törvények értelmében a hatóságok nem engedhették meg a csehszlovákiai románok beköltözését, csupán arra adtak nekik engedélyt, hogy Máramarosszigeten fejték ott kiló kukoricát és ott a korpát vásároljanak. A szerencsétlen földművesek annyira ki voltak éhezve, hogy Máramarosszigeten negyven eszméletlenül estek össze.

Szerencsétlenül járt vadász.

Karacsi Imre csikszentimrei vadász a község közelében fekvő erdő sűrű bozótján akart áthajolni. A fegyver ravasza egy szögbe akadt és a fegyver elsült. Karacsi karján és oldalán súlyosan megszebesült. Karacsi a kórházban meghalt.

Halálra ítélték az oroszországi vasúti szerencsétlenség előidézőit. Közöltük a Magyar Népből, hogy Oroszországban nagy vasúti szerencsétlenség történt. A szerencsétlenség előidézői fölött most ítélezett a szovjet bíróság. A mozdonyvezetőt és a fűtőt golyóaltali halálra ítélték. A forgalmi tisztviselőket öttől huszévig terjedő fegyházbüntetéssel sújtották.

Szédelés a vallással. Sepsiszentgyörgyöt és környékét egy szalager járja be, aki jóvendölésével és jóslással foglalkozik. Már husz lejért jósol és megmondja a jóvendőt. A szentkönyvből azonban azt olvassa a hiszékenyek fejeire, hogy csak annak részére teljesül be jóvendőmondása, aki áttér a görög-keleti vallásra.

Szerencsétlenség történt a budapesti gyakorlótéren. A budapesti katonai gyakorlótéren súlyos szerencsétlenség történt. Egy kézigránát felrobbant és meghalt. A robbanás következtében egy közszemély is súlyosan megszebesült.

Umedref tört magának a Dnyeszter. Hircink közt megkezdünk arról az óriási ártalomról, amely az Ókiszátságban pusztított. A földművelésnek érdekes következménye jelentkezett az orosz lian. A Dnyeszter vize megváltoztatta medrét és orosz lakosságát folyt át. A meder változása következtében több lakossága elmenekült.

Az új osztálysorsjáték húzása május 3-án kezdődik!

Sorsjegyek már kaphatók az „ECONOMIA” S. A. (Takarékosság RT.)-nál Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii 23.

Új milliók szétosztása kezdődik. Az állami osztálysorsjáték eddig sok család szerencsésjét alapozta meg, számos szegény ember életsorsát változtatta meg és sok álmodót váltott valóra.

Ha nem vesz sorsjegyet, eldobja magától a szerencsét. Siessen és rendelje meg tehát sorsjegyet!

1 egész sorsjegy ára egy húzásra 1000, 1/2 ára 500, 1/4 ára 250 és 1/8 ára 125 lei.

A jövő heti számunkhoz mellékelünk egy postautalványt, amellyel a sorsjegy ára beküldendő!

Ez az V-ik osztálysorsjáték s az előző négy játéknál nagyon sokan gazdagodtak meg a nyereményekből. Több Magyar Népet olvasó is volt akik nagyobb nyereményeket nyertek

Szobrot emeltek Tisza Istvánnak. A budapesti parlament épülete mellett gyönyörű szobrot emeltek gróf Tisza Istvánnak. A szobor Zala és Orbán szobrászművészek alkotása. Az eddigi terv szerint a szobrot a magyar nemzet nagy vértanújának születése napján, április 22-én fogják leleplezni. A szobor leleplezésén az ünnepi beszédet Berzeviczy Albert, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke fogja tartani. A leleplezés estéjén Tisza István emlékeztetőre emlékvacsorát fognak tartani, amikor a Tisza-szoborral gr. Károlyi Gyula fog beszédet mondani.

Háborúság Nádaskőródon. A Kolozsvár közelében fekvő Dongó és Nádaskőród lakói egy erdő kisajátítása miatt állandó viszálykodásban voltak. Az agrár-bíróság legfelsőbb fokán a kőródiaknak adott igazat. Erre negyven dongói földműves kivonult az erdőbe. Hírül vették ezt a kőródiak és hetvenen vasvillakkal, kaszákkal felfegyverkezve a dongóiak megtámadására

szítték. A véres háborúság kilőését a csendőrség közbelépése akadályozta meg. Minthogy azonban a dongóiak szembeállottak a csendőrökkel, a csendőrőrmester 12 gazdát letartóztatott és a letartóztatottakat a kolozsvári ügyészség fogházába kísérte. Az ügyészség utasítására a csendőrség másnap a birtokháborítási ügyben szerepelt összes gazdákat letartóztatta.

Megjelent a fürdőjegyekre vonatkozó rendelet. A vasut-igazgatóság rendelettel adott ki a fürdőre utazó közönség vasúti-jegy kedvezményére vonatkozólag. A rendelet szerint a fürdőhelyekre utazó közönség a megváltott jeggyel visszautazhatik, ha legalább nyolc napig tartózkodik a fürdőhelyen. A megváltott jegyek 60 napig érvényesek, tehát két hónapig lehet a fürdőhelyen maradni anélkül, hogy a jegyek elveszíténék érvényességüket. A rendelet május 15-én lép életbe, és október 1-ig marad érvényben.

A DIANA

pályázatok eredménye.

Pályázatunk, mely a legszélesebb körökben keltett érdeklődést, tervszerűen befejezést nyert. A zsüri a döntést lítkos szavazatok útján hozta és a szavazatok zárt borítékokban Dr. Morariu közjegyző urnál voltak letétbe helyezve. A borítékok kinyitása a királyi közjegyző jelenlétében történt; az eredmény és ennek megfelelően a pályadíjak a következő pályázóknak ítéltettek oda:

| | | |
|-------------|---------------------------------|-----------------------------|
| az I. díjat | 5.000 lei a 10. sz. pályamunka: | Lotz Vilmos ur, Sibiu |
| a II. „ | 3.000 lei a 2. sz. „ | Sonnenwirt Zoltán ur, Arad |
| a III. „ | 2.000 lei az 1. sz. „ | Mohy Sándor ur, Satumare |
| a IV. „ | 1.000 lei a 21. sz. „ | Szopos Kálmán ur, Bucuresti |

Azonkívül még 20 vigaszdíj — közöttük még egy további pénzdíj — került azon pályázók között kiosztásra, kiknek névsorát már első közönségpályázatunk eredményének kihirdetésekor közöltük. Ezen említett vigasz-díjat a zsüri MIRCEA MARCOI és BRATASANU P. százados uraknak, Alba-Iulia és Th. ZAHARIA ur, Baduleasa, ítélte oda,

A második közönségpályázatunkra is több ezer véleményt kaptunk fogyasztóinktól, akik a díjmegállapító zsüri ítéletét a következő sorrendben — ha nem is találták el pontosan — mégis megközelítőleg megfejtették.

Az első díjat, Lei 10.000 nyert:

Inginer Fr. Schadt, Câmpina, Județul Prahova, Str. Griviței 39.

A II., III. és IV. díjat, egyenként Lei 1.000 nyerte:

Edith Simon, Timișoara, Str. Miron Costin 8.
Plohn Ernest, Timișoara, I, Calea Circumvalențiunei 6.
Homán Béla, Rimetea, Jud. Alba.

Az V., VI., VII., VIII., IX. és X. díjat, egyenként Lei 500 nyerte:

Barbara Frank, Timișoara, Bemgasse 9.
Bereczky Ferenc, Cooperativa de Consum „Hangya” Viile Satumare.
Aurora Gidófalvy, Cocosî, U. P. Tg.-Mureș.
Emilia Sărbren, inv., Turda, Uzinele Solvay,
Tassy István, Arad, Str. Tribunal Dobra 4.
Weisz László, Arad, Bulev. Regina Maria 13.

Ezen közönségpályázatunk résztvevőinek további 50 vigaszdíjat juttattunk. A nyertesek névsora ezen újság kiadóhivatalában megtekinthető, azonkívül levélig is értesítettük a vigaszdíjak nyerteseit.

Közönségpályázatunk eredményének kihirdetésekor nem mulaszthatjuk el sok ezer barátunknak köszönetet mondani fáradozásaikért, értékes tanácsaikért, elismerő leveleikért, melyekkel ragaszkodásukról biztosítottak bennünket. Bizalmukban nem fognak csalódni, mert minőségárunkkal várakozásaiknak mindenkor meg fogunk felelni.

**ERDÉLYRÉSZI DIANA FORGALMI
R. T.**

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC



Jelentkeznek a siker!

A március végén lefolyt budapesti országos kiállítás sikerében felülmulta az összes eddig rendezett kiállításokat. Felülmulta, mert olyan óriási forgalom bonyolódott le a kiállításon, amire a legvérmesebb reménnyel eltelt gazdák sem számítottak.

A kiállításon állatokat, növényi és állati termékeket állítottak ki. A gyárosok új gazdasági gépekkel vonultak fel a kiállításra. Külön említést érdemel az ugynevezett *zöldmező-kiállítás*. Ennek keretében a földművelésügyi minisztérium bemutatta, hogy miképpen kell helyesen kezelni a kaszálókat és legelőket?

Az állatkiállításon különösen sok kisgazda állata szerepelt. Ez annál örvedetesebb, mert általánosságban azt szokták mondani, hogy Magyarországnak azért olyan fejlett a mezőgazdálkodása, mert sok nagy birtok van és a több ezer holdas nagybirtokokon könnyű dolog nemes állatokat és növényeket tenyészteni. A mostani budapesti kiállításon a szarvasmarhák, lovak, sertések és juhok csoportjában nagyon sok kisgazda állata nyert díjat.

Említést érdemel, hogy a szarvasmarhafajták között *mind nagyobb tért hódít a piostarka szimentáli marha*. Kitünő áron kelttek el a szimentáli bikák. Két éves bikáért 1000-1500 pengőt (30-45 ezer lej) fizettek. Az egyéves bikaborjúknak is jó árúk voltak. Különösen kisgazdák adtak el sok ilyen tenyészállatot, darabonként 500-600 pengős (15-18 ezer lej) áron. A nagy forgalomra jellemző, hogy a kiállított állatok legnagyobb része már a megnyitás előtt elkelt. Az egész forgalom csaknem 800 ezer pengőre rugott, ami 20 millió lejnek felel meg.

Említést érdemel, hogy a magyar kisgazdák *lőtenyésztése* helyes irányban fejlődik. Kialakult egy olyan általános hasznosítási ígásló fajta, amely a kisgazdák igényeit minden tekintetben kielégíti.

A *nemes sertések* és *juhok* is mindjobban terjednek Magyarország gazdái körében. Különösen nagy jövő áll a *nemes hussertések* előtt. A magyar gazdák a hussertést az angliai piacokon értékesítik. A juhtenyésztés terén

megállapíthatjuk, hogy a nemesített husz-juhok kezdenek tért hódítani a jó tejelő és finom gyapjút adó juhok mellett.

Nem volna teljes a beszámoló, ha nem emlitenék meg, hogy a *baromfi-kiállítás* és a *kutya-kiállítás* mellett szép *hal-kiállítás* keretében mutatták be Magyarország halászatának fejlődését. A baromfi-kiállítás különös tanulsággal szolgált, főképpen kisgazdák számára. A nemes külföldi fajták mellett mind nagyobb tért kezdenek hódítani a hazai fajtájú, ugynevezett *parlagi baromfiak*. Ma már nem törekszenek mindenütt külföldi fajtájú nemes tyukok tenyésztésére, hanem a belföldi fajtát nemesítik keresztezéssel és tenyész-kiválasztással. Ennek az irányzatnak az a nagy előnye, hogy a *parlagi fajtából nemesített baromfiak a betegségekkel szemben ellenállóak, a tartásuk könnyebb, nem olyan igényesek és így végeredményében több hasznot hajtanak a gazdáknak*. A gép-kiállításon nagy feltűnést keltett motoros *gyümölcsfa permetezők* és a *takarmányörölő-malmok* érdemesek hővebb ismertetésre. A takarmányozási eljárások tökéletesezésével arra törekszenek a gazdák, hogy a takarmányokat minél tökéletesebben értékesíttessék állataik utján.

A mindinkább terjedő hussertés tenyészéssel kapcsolatban különben is szükségessé vált a takarmányozás eddigi módjának felülvizsgálata. A hussertések ugyanis szemes elesség mellett *zöldtakarmányokat* is fogyasztanak. Ez nyáron lehet lóhere és lucerna, vagy más zöld elesség, télen pedig lisztte őrölt lóhere és lucernaszéna. Világos dolog, hogy a gyenge minőségű takarmányokat nagy mértékben lehet javítani azáltal, ha lisztte őrölve és más értékesebb takarmányokkal keverve kerülnek az állatok elé. A motoros gyümölcsfa permetezők mutatják, hogy a gyümölestermelésre mind nagyobb gondot kezdenek fordítani Magyarországi gazdái. Arra törekszenek, hogy olyan gyümölcsöt szállítsanak a külföldi piacokra, amely minden tekintetben megállja a versenyt az amerikai és máshonnan odakerült gyümölcsökkel.

A kiállítás gyönyörű szép látványai közül ki kell emelnünk a különböző versenyeket és bemutatókat. Lovagló és hajtó-versenyek gyönyörködtették a kiállítás közönségét. Nagy hatást váltott ki a rendőrség lovasmúzeuma, továbbá a bábolnai méntelep hadiárvának lovaszenekara. Ez a világnak az egyetlen zenekara, ahol a zenekar minden tagja lóháton játszik hangszerén. A zenélés ideje alatt a zenészek lovaikat lábakkal kormányozzák.

Nagy vonásokban összefoglalva, ez alka-

lommaal ennyit közlünk a budapesti kiállításról. Egyes részleteire és különösen a földművelésügyi mozgalomra azonban még vissza fogunk térni. Annál inkább szükségesnek tartjuk ezt, mert az erdélyi földművesek nem gondolják a legelőiket és kaszálóikat. Mindenképpen tanulságos lesz tehát megismerkednünk azokkal az eljárásokkal és intézkedésekkel, amelyeket Magyarországon tettek a legelők és kaszálók feljavítása érdekében.

Nem szabad a huzalíztet más gabonafajtából származó liszttekkel vegyíteni. 1934. márc. 7-iki keltevel jelent meg a 2444 számú rendelet, amely megtiltja a különböző lisztkeverését. A rendelet szerint tilos a buza és rozslisztnek bármi más terménnyel való keverése. A rendelet ellen vétőket az uzoratorvény alapján fogják büntetni. A rendelet nagyon sérelmes a szegényebb vidékeken működő kismalmokra nézve. Ezekbe a malmokba ugyanis a lakosság összekeverve viszi a búzát őrlésre. A malmos a vámot a kevert lisztből veszi. A rendeletből következik, hogy az ilyen módon nyert vámlisztet a kismalom tulajdonosok nem értékesíthetik. Az érdekelt malmosok kérelemmel fordultak a miniszterhez, hogy a sérelmes intézkedést vonja vissza.

Tejszövetkezetek figyelmébe! A postahivatalok csomagokat csak 20 kilógramm súlyig vesznek fel. Ha néhány grammal súlyosabb a csomag, visszautasítják és így a feladó nem küldheti el a csomagot. A posta és távirdu igazgatóság intézkedése következtében ezután a 20 kilón felüli csomagokat is felveszik, ha a többlet súly nem haladja meg a fél kilógrammot. A szállítólevélre a 20 kilónál súlyosabb csomagok tényleges súlyát kell felírni, a súlyt azonban csak 20 kiló

után kell fizetni. Az intézkedés különösen azokra a tejszövetkezetekre nézve nagy jelentőségű, amelyek vajszállítással foglalkoznak. Az intézkedés következtében ugyanis a vaj-csomagok szállítási díja lényegesen kisebb lesz.



Megdrágnult a cukor. A husvéti ünnepek előtt nagy meglepetés érte a fogyasztó közönséget. A cukorgyárak megdrágitották a cukrot. Az eddigi 21—22 lejes cukor árak 28—30 lejre szöktek fel. A kormány gazdasági bizottsága állítólag erélyes intézkedést fog tenni a cukorgyárak ellen.

Piaci árak Temesváron.

Lisztárak. Nulásliszt 7, 4-es liszt 6, 5-ös liszt 5 lej kilónként.

Takarmányárak. Széna 50-70, szalma 40 lej mázsánként.

Tej és tejtermékek árai. Tej 4—5, tejföl 34—40 lej literen-

ként. Vaj 60—70, juhsajt 20 lej kilónként.

Élelmiszer árak. Tojás 80—90 bani darabonként. Borjúhús 20—28, marlahús 14—16, disznóhús 24—29, szalonna 26, zsír 30, háj 28 lej kilónként.

Krumpli mázsája 180—200 lej. Hagyma kilónként 2—3 lej. Zöldség kötése 2 lej. Retek kötése 3—4 lej. Alma 8—14 lej kilónként.

Baromfiárak. Tyúk páronként 65—90 lej, kővér liba darabonként 150—190 lej.

Egészségünk részere a legjobb szer épen csak elég jó. Ovakodjék silány minőségű, káros hatású szerekétől és ne kísérletezzék az egészségével! Alkalmazzon mindjárt kezdettől fogva orvosoktól ajánlott és klinikailag kipróbált gyógyszereket. Több mint 6000 orvos rendkívül elismerő és dicséző módon nyilatkozott a *Togaf* hatásáról és közülik nagyon sokan különösen ártalmatlanságát dicsérik s azon tulajdonságát, hogy a szervezet jól tűri. *Togaf* azonnal ható, fájdalomcsillapító szer rheumánál, köszvénynél, ülőidegzsabánál (isiasz), ideges fájalmaknál és meghűléses betegségeknel.

Magastörzsű rózsákat

gyümölcs- és sétányfákat, fenyőket, virágcserejéket s.b. szállít a legjobb minőségben

Ambrosi-Fischer és Tsai R.-T.

Jud. Alba. AIUD-NAGYENYED Jud. Alba.

Mulattató

FECSKÉK.

Villásfarku, kedves fecske,
Vártunk téged szivrepesve,
Csakhogy itt vagy újra már!
Rád a szemek vígan néznek,
Vár a puha, meleg fészek
S a zöldelő, szép határ.

Merre jártál? Messze Délen,
Hol minden fény a zord télen,
Hol nincsenek fellegek.
De visszahoz mégis szived
E kis kedves, nyájas sziget,
Ezt te mindig felleled.

Mit adhatunk mi tenéked?
Csak kis fészek-menedéket,
Amott az eresz alatt.
Nincs itt tenger, pompás palma,
Csak szivünk, mely hozzád
száll ma,
S pár sovány bogár-falat.

Kedves fecskénk, maradj itten,
Erősíts meg a szent hitben:
Lesz boldogság valaha!
Ragyogja be álmainkat
Dalod, amely el-elringat,
Te, Istennek madara!

Feleki Sándor.

Zablya Péterné aratása.

Csik-Rákoson az ottani katolikus templomban a következő latin felirat olvasható: „Hoc opus fecit Petrus Zablya“. Ami magyar nyelven annyit jelent, hogy ezt a templomot Zablya Péter építtette. Ki volt hát ez a Zablya Péter? Erre a kérdésre is válaszolna a történelem, ha tudna. De még a híres székely krónika is, meg a csiki krónika is mélységesen hallgatnak róla. Beszédesebb náluk a monda, melynek ajkairól lestük el a következő történetet.

Volt egyszer Csikban egy hatalmas székely, azt úgy hívták, hogy Zablya Péter. Ke-

mény, mogorva ember volt, aki meg is felelt a nevének, meg nem is. Mert kemény volt, mint az acélból készült szablya, de nem volt hajlítható, mint amaz. És ha valamit a kemény fejébe vett, ha hasznára, ha kárára, annak meg kellett történnie. Egy szóval, hatalmas ember volt, de jónak nem igen tartották és ha nem félték volna tőle, bizony senki sem beszélt volna vele.

Az egyedüli jó tulajdonsága az volt, hogy ő volt a feleségének a férje. A felesége pedig olyan aranyhaju és galambszivű kedves teremtés volt, akinek a kedvéért mindent elnéztek neki; sőt még olyan emberek is akadtak, akik jó embernek tartották. Mert úgy gondolkoztak, hogy az nem lehet rossz ember, akihez egy ilyen galambszivű asszony férjhez megy.

Pedig a szép kis aranyhaju asszony nem is egészen a maga jószántából ment Péter úrhoz, hanem úgy váltotta ki amaz a török fogásból, amiért aztán férjhez kellett hozzá mennie. És bár az aranyhaju menyecske olyan tiszta és becsületes volt, mint a tavaszi hajnal, Péter úgy féltette, akár a mesebeli sárkány az arany almát. Egyszer aztán hazajött Péter ur és a felesége szobájában megtalálta egy férfisarkantyúnak a kerekét, amelyikről nem tudta, hogy kié; de azt az egyet biztosan tudta, hogy nem az övé.

Zablya Péter éktelen haragra gyulladt és megesküdött a pokolnak minden szellemére, hogy megöli azt az embert is, meg a feleségét is. Hiába erősítette a felesége, hogy az a sarkantyukerek a bátyjáé volt, aki férje távollétében járt nála látogatóba és most oda van tartart verni; Zablya Péter kimondta a feleségére, hogy alá fogja vetni a tűzpróbának, ami a hűtlen asszonyokra volt kiszabva.

Az a tűzpróba pedig nem kisebb dologból állott, mint hogy tüzes ekevasakat raktak le szépen sorban a földre, azokon kellett a gyanúsított asszonynak végiglépkedni; hogyha megégették a talpát, akkor bűnös volt; ha nem, akkor ártatlan.

Az aranyhaju asszony megrémült ettől a rettentő próbától. Kért, könyörgött a borzasztó embernek, de hasztalan. Akkor aztán letérdelt Sárlos Boldogasszony képe elé és ájtatosan imádkozva várta, ami vele történni fog. A férj pedig kinézett az ablakon és szeme megakadt az aranyos kalászonon, melyeket a szellő lengetett és melyek már csak az aratóra vártak. Hirtelen ördögi gondolata támadt:

— Hallod-e asszony, mondá, ha igazán ártatlan vagy, Isten tanuságot fog tenni melletted. Arasd le egymagadban a termést és akkor elhiszem, hogy ártatlan vagy. De ha nem, akkor semmi sem ment meg a tűzpróbától...

Ezzel kiment, az ajtót maga után nagy dérrrel-durral becsapta és hallani lehetett, amint nehéz, vaskos lépései végigkongtak az udvarház kövel kirakott folyosóján. A szegény kis ártatlan asszony pedig, mint a vihartól tépett szárnyu vadgalamb, ott maradt imazsámolyán. Lassankint jótékony sírás vett rajta erőt; a szörnyü nyomás elmúlt és elaludt, mint a jó gyermekek szoktak; kik öntudatlanul mennek át az imádság országából az álm-országába.

Zablya Péter pedig háromszor is körüljárta egész birtokát; ingerülten és mégis nyughatatlanul, mert valami belső hang azt súgta neki, hogy nem cselekedett helyesen. Hazakerülvén, kiült házának tornácára és onnan nézte az eget, amelyre egymás után szaladtak fel a csillagok. S amint nézte, egyszerre valami csodás dolgot vett észre; olyat, amit azelőtt sohasem látott. Mintha száz meg száz csillag egyre lejjebb és lejjebb ereszkedett volna és mindenik alatt ott lenne egy szárnyas lény tündöklő angyalszerű alkotással. Előttük pedig egy fényes, királynői alak halad; feje körül glóriával, kezében sarlóval. Valamennyi pedig egyenesen a buzának tart, melynek kalásza széken, szabályosan hullának, úgy hogy már csak kérékbe kell kötni.

Péter urat egyre erősebben fogta el valami olyan, amit szegénynek is, szomorúságnak is lehet nevezni. De még mindig nem hitt teljesen; olyan erősen fészkeltek lelkében a gonosz szellemek. Azt gondolta, mindez csak álom, mely a reggeli hajnalpírral el fog oszlani. Hanem, mikor reggel meglátta a rendekben heverő gabonát, melyhez pedig egyetlen jobbágya sem nyúlt, akkor világossá lett előtte minden: feleségo ártatlan volt, ő pedig hibás.

Rohant is mindjárt feleségének szobájába, aki még mindig ott térdelt, rózsásan pilogve, feje lecsukott szemekkel. Csókolta, ébresztgette, áasztalan; nem óbredezett. S úgy feküdt aztán napokig, hetekig; hiába hívott a férje orvosokat és kuruzslókat, jámbor papokat és búvájos

Pokoli kínsok után teljes gyógyulás



által.

Togal millió esetben bevált szer
 Rheuma | Ülőbetegsége | Ideg- és Hólyag-
 Kószvény | Spányomátna | Hísléses megbetegedés
 esetén.

Togal azonnal segít és a szívre és gyomorra teljesen ártalmatlan!



Van-e más hasonló szer, mint a Togal, melyről több mint 6000 orvosnak oly nagyszerü, írásban adott véleménye van? **NINCS!**

Togal oldja a húgsavat és így a bajt közvetlenül gyökerében támadja meg! Erősen bakteriumölő!

Nincs ennél jobb szer! Biztosan használ!



Ne kísérletezzék más hasonló szerekkel! Mások már meglették ezt Ön helyett és ök mind Togal-t szeretnek most! Egy kísérlet Önt is megfogja győzni. Az összes gyógyszerárakban és drogeriákban. Lei 52.-

embereket. Végre aztán Zablya Péter uram teljesen megtörve, a bünbánat útjára lépett. Búcsúba ment és míg ő odajárt és fogadások könyörögte ki magának feleségo életét, ok haza egyszer csak felébredt az aranyhaju, glambszivü asszony, kinek maga az ég fog pártját.

Vagyonának javát arra a templomra adozta, mely még most is hirdeti egy kemény szivü ember megtérését. Századok és századokon által volt e templom a hívek bucsujárának központja, akik ott Sárlos Boldogasszer előtt öntötték ki szivük keserüségét, lelki háláját.

Igy áll a esik-rákosi templom napjainkban mint a vallásnak és hitnek egyik emlékjele és emléke annak is, hogy Isten az üldözött ártatlanságot el nem hagyja és hogyha látszólag szenvedni engedi is, csak azért teszi, hogy utóbb annál fényesebb győzelemre segítse.

Latkóczy Mihály.

Olvaszátok a „KELETI UJSÁG”-ot, Erdély magyar napilapját!

Apószögök Adomái

Új módszer a soványodásra.

Anderson, newyorki orvos egyszerű és hatásos soványodási módról írt egyik amerikai folyóiratban. Anderson megállapította, hogy a soványodásnak legegyszerűbb és leghatásosabb módja, hogy nagyon lassan kell enni. A hosszú ideig tartó rágás alatt az izelő szervek idegei állandóan érintkezésbe állanak az étellel és ennek következtében az izelő érzék hamar kielégül. Ilyenformán már kis mennyiségű étel elfogyasztása után bekövetkezik a jóllakottság érzete. A tudós orvos értekezésében például felhozta, hogy ilyen módszerrel hetenként félkilót fogyott. Anderson megállapításait mindenestre nyugodtan alkalmazhatják a kővér emberek. A lassu evés mindenképpen egészségesebb, mint a gyors étkezés. A lassu evés után könnyebb az emésztés és csak a legkritikább esetben terheli túl az ember a gyomrát.

Hogyan akarják Németországban a szövőipart támogatni?

A németországi szövőiparosok kérelmet terjesztettek a birodalmi kormány elé, hogy a postai bélyegeket ne papírra nyomják, hanem erre a célra készült különleges szövetre. A német szövőiparosok kérelmükben előadják, hogy a szövőt bélyegek sokkal tartósabbak, a bélyegkedvelők körében bizonyára nagy kelendőségnek fognak örvendeni. Ennek közre jő hatása lesz a szövőipar fejlődésére.

Késő hámat.

— Mikor ismerte meg a feleségét?

— Sajnos, csak házasságunk után!

Tanuld meg!

Tegyük kellemessé a kertimunkát! A zöldségeskert munkálatainak elvégzése közben a legtöbben nem fordítanak arra gondot, hogy a munkát kellemessé tegyék.

Kezdjük azon, hogy a legtöbben a pakántok számára szolgáló ültető gödröt az ujjakkal nyomják a földbe. Erre alkalmas meg-

léphetnek fel a térdizületben az állandó térdelés következtében.

Kellemessé lehet tenni a térdelést, ha térdvédőket készítünk és munka közben a védőket mindkét térdünkre felszatojuk. Mikor egyik térdünk kifárad, akkor másik térdünkre ereszkedünk. Aki egyszer megpróbálja a kertimunkát ilyen módon elvégezni,



hegyezett darab fával a munkát sokkal könnyebben végezhető el. A kertben elvégzendő munkálatok közben vigyázni kell a helyes testtartásra. A kertimunkák elvégzésére legmegfelelőbb testtartás a féltérdre való dolgozás. A guggolás sokkal jobban kifárasztja a testet, mint ha féltérdre ereszkedve dolgozunk. Térdelni nem szabad a pusztá földre, mert hűlést lehet kapni, ezenkívül pedig fájdalmas sebeket okozhat az állandó térdelés. Súlyos lefolyású izületi gyulladások is

tapasztalni fogja, hogy mennyivel kellemesebben fogja magát érezni munkaközben, mintha térdvédő nélkül dolgoznék.

Kemény, gyomos földbe ne vessünk! A későbbi időben vetendő magvak (kukorica, paszuly, krumpli stb.) vagy ültetendő palánták (paradicsom, paprika, dinnye stb.) számára a kemény vagy gyomos talajt meg kell porhanyítani. Ezt a munkát házi kertben kapával, nagyobb területen talajporhanyítóval vagy boronával végezzük.

FIGYELEM!

A mai gazdasági viszonyokhoz mérten a múltépet mélyen leszállított árban tudom szállítani. — Garantált tiszta méhviaszból hengerprésen szakszerűen előállítva, bármely méretben. Ára kilogrammonként 140 lei.

Tegyen próbamegrendelést!

Szöllősy Gyula méhgazdasága Reteag jud. Someş

ESŐ, NAP — ÉS... MAUTHNER-MAG

áldásos, bő termést ad!

Telefon 269, Telegram: MAUTHNEREK

Forduljon legközelebbi bizományosunkhoz vagy cégünkhöz:

Edmund Mauthner
Arad, Bul. Reg. Ferdinand 42.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van.

Z. I. Kertjébe a borsót bizonyára gondtalanul vetette el. Nehány mag kint maradt a földből, a madarak rákaptak erre és mint panaszolja, most már a kiesírázott borsó növénykéket kihuzgálják. Azt ajánljuk, feszítsen ki a borsóágy fölé hosszú vászon vagy szöveticokot, ezeket lebegtetni a szél és a madarak elriadnak a táblából. A jövőre a borsó vetésénél vigyázzon a jó alátakarásra.

A. R. Az ugorkát az év századik napja tájékan szokás vetni. Ez körülbelül április 10—11-ike utáni napokra esik. Korai fagyoktól védeni kell a kiesírázott növénykéket.

B. F. A tej zsirtartalmának a megvizsgálására különböző készülékek vannak. A költséges gépezetek helyett azt ajánljuk, vá-

sároljon egy jó tej fajsúlymérőt. Ennek a beosztásokkal ellátott szárán leolvashatja, hogy a tej hamisított-e, le van fölözve vagy pedig vizezett. Természetesen, ez a készülék nem fog pontos eredményt adni, azonban elég lesz arra, hogy megközelítő pontossággal következtetni tudjon a tej minőségére.

V. Gy. Az 1894. évi XII. törvények (mezőrendőri törvény) rendelkezései 1929 év április hó 12-ig voltak Erdélyben érvényben, mikor is azokat a hivatalos lap 1928 évi 90-ik számában közzét és a „Legelők szervezkedése, kezelése és használatá"-ra vonatkozó törvény megváltoztatta, mely törvénynek első szakasza értelmében e törvény hatálya alá helyezettett többek között a szabad gazdálkodásra vonatkozó határozathozatalok is. A törvény 20-ik illetve 4, 5, 6 és 7 szakaszai értelmében a birtokossági legelők a birtokosság által megállapított üzemterv alapján kezeltek és használtatnak. Az üzemtervnek tartalmaznia kell a nyomásos vagy szabad gazdálkodás rendszerét is. Miután leveléből kitűnik, hogy a birtokosság üzemtervet nem készített, eziránti kérésükkel forduljanak a vármegyei gazdasági kamara mellett működő vármegyei gazdasági tanúcsához (Consiliul Agricol). — Ha a gazdasági tanúcsos által elkészített üzemtervet sérelmosnak találják, felelősséggel élhetnek a vármegyei prefekturán működő különleges bizottsághoz.

„Cserépvető.“ A községi cseréposűr felépítési költségeit meg tudhatja a község 1927 évi számadásából és annak mellékletét kö-

pező költség előirányzatból a nyak a község levéltárában megtalálhatók és a melyeket az előjárás minden községi polgár rendelkezésére kell bocsásson. Ezt az előjárás megtagadása panaszával forduljon a járási szolgabíróhoz, aki intézkedni fog, hogy kérése teljesíthessék. Ha a cseréposűr után mennyi állad, községi és más pótdíj megadott ki 1927 évben, ugyancsak előjáráságtól tudhatja meg és ez a felvilágosítást megtagadása panaszával forduljon a járási szolgabíróhoz. Ugyancsak az előjárás irattárában található költségelőirányzatból tudhatja meg, hogy a község háza felépítéshez hány ezer téglát használtak fel.

K. F. tanító. A V. Gy.-nek a válaszuk az Ön által feltett kérdésre is vonatkozik. A kérdések másokat is érdekelhetnek és ez a választ lapunkban adjuk meg.

„Többeknek.“ Tudomást szeretünk arról, hogy a Gáz- és Csemotor kezelői tanfolyam husár után kezdődik meg és május gún fejeződik be. Jelentkezni lehet április 15-ig a Scolă Cductori Technici Cluj, Str. Baritiu 26. szám alatt levő szakiskolánál. Az előadás román. A tanfolyam körül 6 hétig tart. A tanfolyam hatásaért, valamint a vizsgáért 1000 lejt fizetendő. Közelebbi világoztást a fentebb említett kola ad. Szükségesnek tartjuk még közölni azt is, hogy a vételhez milyen okmányok szükségesek. 1. Születési bizonyítvány, amely igazolja azt, hogy a letöltő egyén a 18 évet betöltött. 2. Erkölcsei bizonyítvány a letöltő hatóságától, ez azonban évnél régebbi keltezésű lehet. 3. Állampolgársági bizonyítvány. — Ezen tanfolyamon lehet vizsgázni anélkül, hogy előadásokat hallgatnák. Kimérés szempontjából és úgy, hogy a vizsgázni egyén a saját lakhelyén van, de a közelben levő nagyvállalatnál 6 hónapos gyakorlatot végez, mely bizonyítványt kap az illető vállalatától s azt a helyi hatóság hitelesítés szempontjából megvizsgálja. Az ilyen vizsgázókra vonatkoznak a

gép és motorkezelői vizsgákra, mely vizsgák minden hónap első hétfőjén tartatnak. Ha ezen hétfő ünnepnapra esnek, a következő hétfőn van a vizsga. — A vizsga tárgyai, valamint díjaira vonatkozólag az érdeklődők forduljanak a fentebb említett iskolához.

M. L. A dohos és penészes vált bort nagyon nehéz ismét íható állapotba hozni. Próbálja a következő eljárást. A bort tiszta, kissé kikéneztetett hordóba kell átfejtetni és 15–20 nap után megvizsgálni. Abban az esetben, ha némi javulás mutatkozik, az átfejtés még néhányszor megismételhető, végül pedig a bor vizsgálóval vagy gelatinnal megderítendő. A szénpor is, a borsópró is magába veszi a kellemetlen szagot és így — legalább részben — a bor megszabadul tőle. Végül, ha a leírt eljárások egyikével sem érte célt, akkor szüret alkalmával friss szőlőtörkölyre kell önteni azzal jól összekeverve 6 órai állás után kisajtoltva újból ki kell erjeszteni. Ez az utóbbi eljárás fog — valószínűleg — a legjobbnak mutatkozni.

B. A. Lóheréből vessen holdanként 15 kilót. Lucernából vessen 20 kilót. A holdanként szükséges vetőmag mennyisége függ attól, hogy milyen erőbe van a talaj és hogy a vetést hogyan végzi? Soros vetés esetén kevesebb vetőmag kell, szóróvetéssel nagyobb vetőmag mennyiséget kell alkalmazni. A lucernát rendszeren árpavédő növényvel szokták vetni. Használják még védőnövényül a zabot is. Az őszi rozs rossz védőnövény, mert nagyon sűrű és elnyomja a lucernát. Leghelyesebb a lucernát védőnövény nélkül vetni. Így hozzászokik a napfényhez és jól megerősödik. Ha védőnövényvel akarja vetni, az árpát ajánljuk. Ha már elvetette az árpát, a lucernát feléje vetheti és lórisboronával boronálja be a földbe. A lóherét rendszeren árpavédő növényvel szokás vetni. Semmiesetre sem szabad a lóherét vagy lucernát bükköny közé vetni. — Azt kérdezi továbbá, hogy az említett helyre lucernát vagy lóherét vessen-e? Rozstábjába sem az egyiket, sem a másikat nem ajánljuk. Árpavetésébe pedig akár lóherét, akár lucernát vethet, aszerint, hogy mire van

Minden okos kisgazdát érdekel a hazai
olcsón megszerezhető és megbízható

haszon és fajbaromfitenyésztési cikkek és felszerelések:

Kellettógép, Műanya, Vervizsgált faj-tenyészállatok, Tenyész és Keltőtojások minden fajban, Műtákmánytáplisztek, Baromfivész elleni szérumok, Fertőtlenítő szerek, Szétszedhető baromfiótlak, Mintatelepek, tervrajzok, Gyümölcsfákat pusztító rovarok elleni védőszerek, Ötvány-Kötszerek, Fertőtlenítő és Permetezőgépek és minden gazdasági ágat felölő cikkek. Kérjen ingyen árajegyzéket!

B. ADORJÁN JENŐ CLUJ-KOLOZSVÁR,
Calea Moşilor 87. — Telefon: 11-68. — Válaszbélyeg mellékelendő.

inkább szüksége! Ha több évig tartó takarmányt akar nyerni és a talaj jó erőben van, vessen lucernát. Ha pedig lóherét akar termelni és magot akar fogni, úgy vessen lóherét. Leveléből nem értettük meg tisztán, hogy melyik növényt szeretné termelni? Figyelmeztetjük, hogy akár lóherét, akár lucernát vet, az elvetett magot boronálja be. Attól ne tartson, hogy az esetleg fejlődésben levő árpa vagy zab vetésének a boronálás ártani fog. Ismételtten figyelmeztetjük, a rozs nem alkalmas védőnövényül, tehát rozsvetését ne vesse felül lóherével vagy lucernával. — Táncsádási díjban küldjön be 20 lejt és postai költség fejében 7 lejt.

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

Szokásos állományok

Közöltük előfizetőinkkel, hogy minden hátrálékost külön és kitöltött póstautelevánnyal felszólítunk, amelyben feltüntetjük azt, hogy mennyi időre s milyen összeggel vannak hátrálékban? Bár minden héten küldtünk ilyen póstauteleványokat, azonban még nagyon sok hátrálékost nem szólíthattunk fel, hiszen egy ilyen utalevany elkészítése kitöltése sok időt vesz igénybe. Előző számainkban közöltük, hogy a felszólításokat a vármegyék magyar elnökei szerinti ABC sorrendben kezdtük meg s jelenleg Kolozs-megyénél tartunk. Tehát még körülbelül hátra van a felszólítások fele, amelyeket fokozatosan küldünk ki. Néhány hét leforgása alatt minden hátrálékost felszólítottunk. Azon előfizetőinket, akik

már kézhez kapták a felszólító póstauteleványt, figyelmeztetjük, hogy rövid időn belül küldjék be a feltüntetett összeget a póstautelevany felhasználásával, mert hosszabb hitelt nem adhatunk s nemfizetés esetén, bármennyire is sajnáljuk, a hátrálékosok részére kénytelenek leszünk a további laphüldést megszüntetni.

A póstautelevany a posta vezérgazgatóság által engedélyezve van, tehát a postahivatalok azokat kötelesek elfogadni s azzal a pénzt fel lehet adni.

A hátrálékosok egyrésze komolyan vette a felszólításokat s igyekeztek is a hátrálékok beküldésével. Egy másik része azonban egyelőre még nem vette figyelembe s a hátrálékát nem rendezte. Minden egyes előfizetőnk figyelmét felhívjuk arra, hogy lapunk fenntartása érdekében ne halogassa a fizetést, hanem gondoskodjék a hátrálék sürgős kifizetéséről.

Sz. J. Szaniszló. U. A. Dés. P. Gy. Kolozs. A. L. Sarmaság. G. J. Mezőfeny. O. M. Nagymajtény. H. J. Erdőszentgyörgy. I. M. Olt. Héviz. M. Zs. Úrmös.

Itt felsoroltak az új előfizetőként lelkes és önzetlen támogató-sukért fogadják mely tiszteletünket, hálaikat és köszönetüket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

H. Gy. Oltrakovica. Az új konverziós törvény foglalkozik a hótételekkel is s ha a törvény életbelép, ezzel a kérdéssel is foglalkozunk.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: H. V-né Nagyvárad 155 (r. 1933 dec. 31-ig), Gy. P. Esz. telnek 150 (r. 1934. dec. 31-ig), G. A. L-é Györgyóalfalu 150 (a Táncsádai befizetés, r. 1933 dec. 31-ig), E. A. Tancs 155 (r. 1933

Tizennégy év óta küzd a
„MAGYAR NÉP”

a magyar nép kisebbségi jogaiért.

Aki a

„MAGYAR NÉP”-et

támogatja és terjeszti, az a magyarság
 boldogulását segíti elő

dec. 31-ig), B. J. Folya 150, G. Cs. M. Mezőhát 400 (ebből 300 lej előf. r. 1933 dec. 31-ig, 100 lej hirdetésért). B. E. Magyarszentbenedek 155, T. D. M. Magyarkapud 155, T. I. Nagyenyed 150, M. B. Tövis 155, G. I. Arad 150, Dr. A. G. Pantokota 150, T. J. Belényes 155, M. K. L. Bors 150, G. Z. Bihar 150, N. D. Feketetót 150, B. M. Bihar-szentandrás 53, N. F. Érolaszi 155, Hangya Nagyszántó 215, Id. L. I. Sítér 155, H. J. Rév 155, K. A. Csernátfalva 149, G. A. Zajzon 155, O. L. Csikszentmihály 155, Ifj. T. J. Hadad 155, C. T. Börvély 150, N. Gy-né Szilágyosomlyó 100, B. I. Érsemlyén 155, B. I. Nagytalmács 155, K. K. Szatmár 150, Sz. P. Szőrese 300, M. T. Bölön 150, B. A. Arkos 150 lej.

Tengeri vetőmag, nyolc soros, 88% csiraképes kapható kilonként 4 leu, vetőzsákjában. Teiusi vasutállomás. *Gál Lajos Galda de jos, p. u. Teius, jud. Alba.*

Gépész, 25 éves, nőtlen, vizgázva az összes gőzkazánokról, gépekről, valamint motorokról hosszú malom gyakorlattal, bármilyen alkalmazást keres. Cim: *Varga Sándor Cluj, Str. Archengeilor No 4.*

MŰLÉP

szép vékony lapok tiszta, viaszból készítve 1 kg. 160 leu. Salakmentes viaszt átdolgozok 25% levonással, vagy 35 leu ráfizetéssel. Tiszta viaszt veszek, mintát árajánlattal kérek.

TÓTH ISTVÁN méhészele
 Cluj-Kolozsvár, Str. Dorobanților 74.
 Postai csomagolás díjtalan.

Konfirmációi emléklapok

szép színes kivitelben vastag könyvpapírból készítve

24×32 cm. nagyságban

„Utolsó vacsora” képpel drb 3 L.

17×25 cm. nagyságban

Krisztus fejjel drb. 2-50 L.

Megrendelhető a

„MINERVA”

könyv- és papírkereskedésbe

CLUJ-KOLOZSVÁR,

Str. Regina Maria No. 1.

A „MAGYAR NÉP”-et terjeszteni magyar kötelesség

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állástkeresők részére 20 szóig 40 lej. Előfizetőknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

Kertész, szerény igényű, vetemény és gyümölcsöshöz értőt, kinek felesége a főzést is vállalná, kerestetik. *Gaal Péter Corpadea, p. u. Apahida, jud. Cluj.*

Allást keres nőtlen, mészáros és hentessegéd, lehetőleg vidékre, mint tökesegéd. Szükség esetén a szakmában bármilyen munkát elvállal. Leveleket „Mészárossegéd” jellegre a kiadóba kér.

MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE

mutatványszámot ingyen küld.

Kiadóhivatal:

Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop 5.

Előfizetési díj egész évre csak 80 L

Romániai magyarnyelvű
 gazdasági lap!

Olvassa és terjessze!